

„Amikor elégetünk egy liter benzint vagy egy hektár esőerdőt,
nem pont a jövőt gyilkoljuk meg a jelenért?” Chuck Palahniuk

**Az erdő az egyik legfontosabb és legösszetettebb szárazföldi ökoszisztéma,
melyet egymással bonyolult, de kiegyensúlyozott kapcsolatrendszerben álló
élőlények alkotnak. Erdeink jelentős mértékben befolyásolják a Föld oxigén és
szén-dioxid mérlegét is, így nélkülözhetetlenek az éghajlatvédelemért folytatott
küzdelemben.**

Erdők és éghajlatvédelem

A fák fejlődésük során hatalmas mennyiségű szén-dioxidot vonnak ki a levegőből. A testükbe „épült” szén a végsőig magukban tartják; a felvett szén a fa feldolgozását követően – a fa alapanyagú termékekben – is lekötött állapotban marad. Az éghajlatvédelem elsődleges bástyái a trópusi esőerdők. Amazónia erdei létfontosságúak a Föld szén-ciklusa szempontjából, mert növényzetük többet tárol ebből az elemből, mint bármely másik földi ökoszisztéma: a bolygó növényei által megkötött szén 17 %-át raktározzák.

Az erdők hasznáról

- Az erdők Földünk legjelentősebb szén-dioxid elnyelői és oxigén-termelői. Egy 100 éves bükkfa évente 4.600 kg oxigént állít elő; ami egy átlagos felnőtt 13 évre szóló légszükségletére elegendő.
- Az erdőkben a világ szárazföldi élőlényeinek 2/3-a talál otthonra.
- Világszerte szabályozzák a Föld vízháztartását. Felfogják az esőt, csökkentik az áradásokat.
- Légszennyező anyagokat kötnek le. A szilárd szennyezőanyagok ráülnek a levelekre, az eső után megtisztult levélfelület pedig újra szűri a levegőt. Egy 40 éves erdő 1 év alatt 70 tonna szennyezőanyagot képes kiszűrni.
- Árnyékolással és párologtatással temperálják a környező táj klímáját, enyhítik a forróságot.
- Talajt hoznak létre és gátolják az eróziót.
- Az erdő komoly zajvédelmi rendszer is. Az aljnövényzetből, cserjékből és fákban álló növényfal egy téglafalnál is jobban véd a zajtól.
- Életmentő orvosságokat nyújtanak számunkra. A mai gyógyszerek 1/4-e az esőerdőkben élő növényekből származik.

Kiadja a Reflex Környezetvédő Egyesület - 9024 Győr Bartók B. u. 7.
+3696/316-192 - www.reflexegyesulet.hu - reflexegyesulet@gmail.com
A projektet az Európai Unió támogatja. A kiadvány tartalmáért a Reflex Környezetvédő Egyesület felel, nem tükrözi az Európai Unió álláspontját.

Erdőirtás

A Föld erdei válságban vannak. Valaha bolygónk felszínének 60 %-át erdők borították, ám ez az arány mára már csak 30 %. A 2014-es klímakonferencián bejelentett adatok szerint a legnagyobb veszteség épp a trópusi erdőket éri: naponta 30.000 hektárt vágnak ki. Az erdőket több okból is tizedeli az ember: mezőgazdálkodás, állattenyésztés, bányászat, olajkitermelés, ipar, népességnövekedés... A brüsszeli FERN civil szervezet 2015-ös tanulmánya szerint az illegális fakitermeléssel sújtott területekről származó termékek egyik fő piaca Európa. A jelentés kiemeli, hogy: 25%-a az importált szójának, 18%-a az importált pálmaolajnak, 15%-a az importált marhahúsnak, 31%-a importált bőröknek olyan területekről származik, ahol illegális fakitermelés zajlik. Az európai vásárlók az illegálisan kivágott erdők helyén előállított alapanyagokból készült termékekre becslések szerint évente 6 milliárd eurót költenek.

Az éghajlatváltozás hatásai az erdőkre

Az éghajlatváltozás hatásai az erdőket is egyre nagyobb mértékben érinti. A felmelegedés káros folyamatok láncreakcióját indítja el, ami fajok eltűnéséhez, kórokozók terjedéséhez, az erdők összetételének és működésének leromlásához, pusztulásához vezethet. A hazai erdők jelentős része már most is az erdőtenyészet határán - erdős-sztyepp klímátípusban - él. Itt már az eddigi felmelegedés is megnehezítette az erdők fennmaradását, felújítását; a jövőbeni melegedés pedig kérdésessé teheti az ilyen területeken lévő erdők fenntarthatóságát.

Szarvasmarha kontra esőerdő

A Reflex Környezetvédő Egyesület „A marha útja” című 5 perces animációs filmje a szarvasmarha tenyésztés és az esőerdőirtás kapcsolatára mutat rá. Rávilágít arra, hogy a nyugati világ konyháiban landoló marhahús előállítása hatással van az őslakosok életére, állat- és növényfajok kipusztulására és az éghajlatváltozásra. A kisfilm megtekinthető a Reflex Egyesület közösségi video csatornáján: www.youtube.com/user/reflexegyesulet

Felhasznált irodalom

Mi az erdő - Zöld Fül Program / Tanári segédanyag - Erdeink védelme (www.zoldful.wwf.hu/media/pdf/WWF_Tanari_segdlet_erdo.pdf)
Radó Dezső: A fák környezeti haszna (www.levego.hu/sites/default/files/kiadvany/fak.htm)
WWF Magyarország honlapja (www.wwf.hu)
Erdészeti Tudományos Intézet honlapja (www.erti.hu/fooldal/klimavaltozas)
Magyar Madártani Egyesület honlapja (www.mme.hu/6-milliard-eurot-adunk-az-esoerdo-irtasaert)
FERN honlapja (www.fern.org/sites/fern.org/files/Stolen%20Goods_EN.pdf)

Fókuszban az **ERDŐK**

www.reflexegyesulet.hu
www.eghajlatvedelmiszovetseg.hu
www.facebook.com/apapirmasikoldala
www.facebook.com/KlimavedDVelem

A kiadvány megjelenését az Európai Unió EuropeAid programja támogatja, a kiadvány nem tükrözi a támogató álláspontját.

„Amikor elégetünk egy liter benzint vagy egy hektár esőerdőt,
nem pont a jövőt gyilkoljuk meg a jelenért?” Chuck Palahniuk

Az erdő az egyik legfontosabb és legösszetettebb szárazföldi ökoszisztéma, melyet egymással bonyolult, de kiegyensúlyozott kapcsolatrendszerben álló élőlények alkotnak. Erdeink jelentős mértékben befolyásolják a Föld oxigén és szén-dioxid mérlegét is, így nélkülözhetetlenek az éghajlatvédelemért folytatott küzdelemben.

Az erdők hasznáról

- Az erdők Földünk legjelentősebb szén-dioxid elnyelői és oxigén-termelői. Egy 100 éves bükkfa évente 4.600 kg oxigént állít elő; ami egy átlagos felnőtt 13 évre szóló légszükségletére elegendő.
- Az erdőkben a világ szárazföldi biológiai sokféleségének 2/3-a talál otthonra.
- Világszerte szabályozzák a Föld vízháztartását. Felfogják az esőt, csökkentik az áradásokat.
- Légszennyező anyagokat kötnék le. A szilárd szennyezőanyagok ráülnek a levelekre, az eső után megtisztult levélfelület pedig újra szűri a levegőt. Egy 40 éves erdő 1 év alatt 70 tonna szennyezőanyagot képes kiszűrni.
- Árnyékolással és párologtatással temperálják a környező táj klímáját, enyhítik a forróságot.
- Talajt hoznak létre és gátolják az eróziót.
- Az erdő komoly zajvédelmi rendszer is. Az aljnövényzetből, cserjékből és fákban álló növényfal egy téglafalnál is jobban véd a zajtól.
- Életmentő orvosságokat nyújtanak számunkra. A mai gyógyszerek 1/4-e az esőerdőkben élő növényekből származik.

Erdők és éghajlatvédelem

A fák fejlődésük során hatalmas mennyiségű CO₂-t vonnak ki a levegőből. A testükbe „épült” szén a végsőkéig magukban tartják; a felvett szén a fa feldolgozását követően – a fa alapanyagú termékekben – is lekötött állapotban marad. Az éghajlatvédelem elsődleges bástyái a trópusi esőerdők. Amazónia erdei létfontosságúak a föld szén ciklusa szempontjából, mert növényzetük többet tárol ebből az elemből, mint bármely másik földi ökoszisztéma: a bolygó növényei által megkötött szén 17 %-át raktározzák.

Erdőirtás

A Föld erdei válságban vannak. Valaha bolygónk felszínének 60 %-át erdők borították, ám a Nemzetközi Természetvédelmi Unió (IUCN) szerint 2010-re ez az arány 30 % alá csökkent. A 2014-es klímakonferencián bejelentett adatok szerint a legnagyobb veszteség épp a trópusi erdőket éri: naponta 30.000 hektárt vágnak ki. Az erdőket több okból is tizedeli az ember: mezőgazdálkodás, állattenyésztés, bányászat, olajkitermelés, ipar, népességnövekedés... A brüsszeli FERN civil szervezet 2015-ös tanulmánya szerint az illegális fakitermeléssel sújtott területekről származó termékek egyik fő piaca Európa. A jelentés kiemeli, hogy:

- 25%-a az importált szójának,
- 18%-a az importált pálmaolajnak,
- 15%-a az importált marhahúsnak,
- 31%-a importált bőröknek

olyan területekről származik, ahol illegális fakitermelés zajlik. Az európai vásárlók az illegálisan kivágott erdők helyén előállított alapanyagokból készült termékekre becslések szerint évente 6 milliárd eurót költenek.

A éghajlatváltozás hatásai az erdőkre

Az éghajlatváltozás hatásai az erdőket is egyre nagyobb mértékben érinti. A felmelegedés káros folyamatok láncreakcióját indítja el, ami fajok eltűnéséhez, kórokozók terjedéséhez, az erdők összetételének és működésének leromlásához, pusztulásához vezethet. A hazai erdők jelentős része már most is az erdőtenyészet határán - erdős-sztyepp klímátípusban - él. Itt már az eddigi felmelegedés is megnehezítette az erdők fennmaradását, felújítását; a jövőbeni melegedés pedig kérdésessé teheti az ilyen területeken lévő erdők fenntarthatóságát.

Megoldás?

A világ erdeiben hatalmas lehetőség rejlik az éghajlatváltozás hatásainak tompítására, de hogy ezt kiaknázzuk, azonnali cselekvésre és szemléletváltásra van szükség.

- **Az illegális erdőirtások visszaszorítása,**
- **az erdők fenntartható módon történő kezelése,**
- **a fogyasztói igények megváltoztatása,**
- **környezettudatos vásárlói döntések,**
- **az erdők - fakitermelésekkel és más közvetlen emberi hatásokkal történő – terhelésének visszaszorítása,**
- **új erdők telepítése**

mind szükségesek ahhoz, hogy csökkentsük az erdőterületek fogyását, és elősegítsük az erdőktől függő közösségek millióinak megélhetését.

Mit tehetsz Te?

- **Tájékozódj az éghajlatváltozásról! Keress információt arról, mit tehetsz a felmelegedés ellen a hétköznapi életben!**
- **Csökkentsd az üvegházhatású gázok kibocsátását! Ha kevesebb energiát és üzemanyagot használ, csökkented a CO₂ kibocsátást. Válassz energiahatékony megoldásokat!**
- **Vásárláskor keresd az FSC logót! A fenntartható erdőgazdálkodásból származó fa- és papíripari termékeket az FSC logóval jelölik.**
- **Ne vásárolj trópusi erdő fájából – pl. teak, rózsafa, mahagóni - készült termékeket! Hazai faanyagból is gyártanak szép, minőségi bútorokat, kiegészítőket.**
- **Lehetőség szerint kerüld a pálmaolajat tartalmazó termékeket! A pálmaolaj jelentős része az illegálisan kiirtott trópusi erdők helyén folyó növénytermesztésből származik.**
- **Gyűjtsd szelektíven a papírt! Válaszd az újrahasznosított papírtermékeket! Minél takarékosabban bánunk a papírral, s minél többet forgatunk vissza a gyártási folyamatba, annál több**